

Spørsmål om menneskerettigheter – Valg 2025

I forbindelse med stortingsvalget ønsker vi å stille alle partier spørsmål om partiets politikk på åtte områder knyttet til menneskerettigheter, demokrati og rettsstat. Vi ønsker svar på hvordan dere har prioritert spørsmålet i forrige stortingsperiode, og om og hvordan dere vil følge opp spørsmålet i neste periode på bakgrunn i partiprogrammet for 2025-29.

Vi håper dere kan svare på spørsmålene innen første halvdel av august, slik at vi kan vurdere alle stortingspartienes politikk på menneskerettighetsområdet.

1. Ukraina:

- Hva har partiet gjort i perioden 2021–2025 for å styrke det ukrainske sivilsamfunnet og bidra til dokumentasjon av krigsforbrytelser begått i Ukraina?
- Hva vil partiet prioritere i perioden 2025–2029 når det gjelder støtte til Ukraina, styrking av det ukrainske sivilsamfunnet og støtte til dokumentasjon av krigsforbrytelser i Ukraina?
- UNHCR fraråder å sende ukrainere tilbake til et land i krig. Hva mener partiet om at Norge og Ungarn er de to eneste landene i Europa som definerer flere ukrainske territorier som trygge for tilbakesending av ukrainere?

2. Sivilsamfunnsstøtte i Europa, Russland, Sentral-Asia

- Støtten til sivilsamfunn og menneskerettighetsarbeid har vært og er under press. Etter USAs dramatiske politiske endringer, er støtten til sivilsamfunn og menneskerettighetsarbeid betydelig redusert. Hvordan er dette prioritert i forrige periode, og hva mener partiet Norge bør gjøre fremover?

3. Asyl og visum

- Hva mener partiet om retten til å søke asyl, saksbehandlingstid, og hensynet barnas beste og internasjonale forpliktelser?
- Hva er partiets holdning til utstedelse av langvarige Schengenvisa til menneskerettighetsforsvarere?
- UNHCR har bedt Norge ta imot 5000 overføringsflyktninger, mens Norge har redusert hvert år. Hva er partiets holdning til dette?

4. Likestilling og diskriminering:

- På hvilken måte har partiet bidratt til å sikre forebygging av vold i nære relasjoner og oppfølging av voldsutsatte i Norge? Her under tiltak som bidrar til at forhold som bosted

eller minoritetstilhørighet (etnisk, språklig, religiøs, kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk) ikke blir avgjørende. Hva ønsker partiet å gjøre i kommende periode?

- Hva er de viktigste tiltakene ditt parti har gjennomført for å sikre at lhbtq+-personer i Norge får oppfylt sine grunnleggende menneskerettigheter? Hva er de viktigste tiltakene ditt parti ønsker å iverksette i kommende periode?
- Ønsker ditt parti å bidra til at høstens valgkamp er fri for hat og desinformasjon knyttet til kjønn og seksualitetsmangfold?

5. Desinformasjon og demokrati

- Hva vil partiet prioritere i perioden 2025–2029 for å hindre desinformasjon og andre utenlandske påvirkningskampanjer rettet mot Norge?

6. Menneskerettigheter i norske fengsler

- Hva har partiet gjort i perioden 2021–2025 for å styrke menneskerettighetene i norske fengsler, særlig med tanke på faktisk isolasjon, tilgang til fellesskap og psykisk helsevern for innsatte?
- Hva vil partiet prioritere i perioden 2025–2029 for å sikre at innsatte får tilstrekkelig tid utenfor cellen, bedre tilgang til sosial kontakt og et styrket psykisk helsevern i norske fengsler?

7. Urfolk og nasjonale minoriteter

- Hva har partiet gjort i perioden 2021–2025 for å sikre samers og nasjonale minoriteters rettigheter, inkludert konsultasjon i arealinngrepssaker, vern mot hatprat og diskriminering, og styrking av språk og kultur?
- Hva vil partiet prioritere i perioden 2025–2029 for å hindre nye Fosen-saker, styrke tilliten mellom myndighetene og urfolk/nasjonale minoriteter, og sikre et effektivt vern av deres rett til kultur, språk og identitet?

8. Oljefondet, investeringer og sanksjoner

- Vil partiet i perioden 2025–2029 jobbe for at Oljefondet trekker seg ut av selskaper som bryter folkeretten og norske sanksjoner?

Vennlig hilsen,

Berit Lindeman

Generalsekretær

Den norske Helsingforskomité